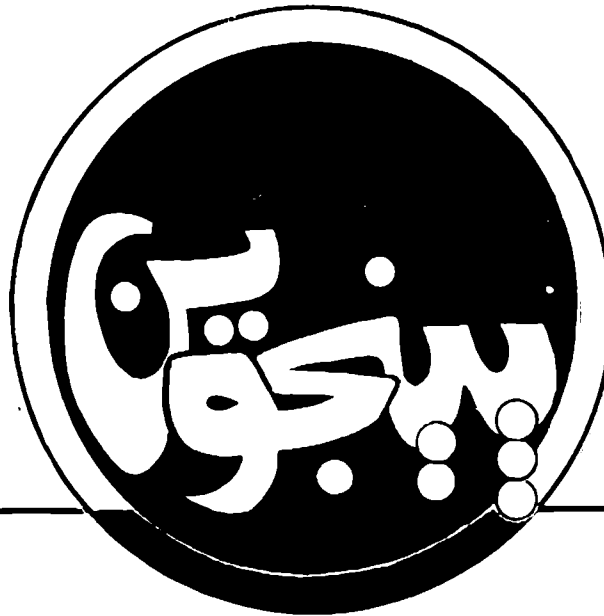

له

میتز وودا

شاری

خنجیلاندهی

غفور میرزا کریم

له ناو کۆمه‌لنه شاره‌کانی کوردستاندا به شکۆمه‌ندانه بکاته‌وه
 وه‌به مافی سروشتی و تاییه‌تی خۆی شادویه‌خته‌وه‌ری
 وه‌ده‌ست له مل هیواو ئومیدی به‌رزى بکا . .

راستت ئه‌وی مه‌گه‌ر له‌م بوار وه‌لۆسته‌دا هه‌رکتیه‌ به
 نرخه‌که‌ی میتز و ونوسى به‌رزى کورد ئه‌مین زه‌کی به‌گه‌ به
 ناوینشانی (میتز ووی شاری سلیمانی) بیته‌ فریاد‌ره‌س و
 چاوساغ و سه‌رچاوه‌ی شیک‌کردنه‌وه‌و لیک‌دانه‌وه‌ی و پروون
 کردنه‌وه‌ی باسه‌که‌مان هه‌رچه‌نده‌ بۆشمان هه‌یه‌ که‌ نوقلانه‌ بۆ
 پاشه‌پوژی پرووناک و سه‌رکه‌وتوش لی‌ بده‌ین وه‌ هیواو ئومید
 نه‌بهرین و چاوه‌پروانی په‌نجی پر کۆششی پۆشنییرانی کورد
 بکه‌ین تا به‌یه‌که‌جاری سه‌رتۆپی نه‌زانینی ئه‌م باسه‌مان بۆ
 دادپن ده‌رگای نه‌هیتنی مان بۆپشکین وه‌ئاسۆی لیلی ئه‌م
 چمکه‌ تاریکیه‌ میتز و ویه‌مان بۆ پرووناک بکه‌نه‌وه‌ تا تاسه‌و
 ئاره‌زووی خۆینه‌رانی کورد بشکی وه‌ شاری پنجوین
 کوردستان به‌ نازداری له‌ پشه‌لانی کۆمه‌لگه‌ی کوردیدا

مروفی کوزد هه‌ر له‌ به‌ره‌یه‌بانی میتز و وه‌وه‌ به‌ ییری تیژی و
 ئاسۆی ده‌ماخی به‌فرراوانی به‌شان و یازووی به‌هیتزو
 ئه‌ستووری له‌م خاڤ و نیشتمانیدا بۆ مانه‌وه‌ی بوونی وه‌ دابین
 کردنی پێسته‌کانی ژبانی وه‌ به‌ره‌پیش چونی له‌ کاروانی
 شارستانیه‌تی و ئاوه‌دانی دا هه‌رگیز له‌ خه‌بات کردن به‌رامبه‌ر
 سروشت وه‌زه‌بروزه‌نگه‌کانی وه‌دژ به‌زۆرداران وه‌چه‌رخ
 سه‌له‌و ناهه‌موار نه‌وه‌ستاوه‌ سستی نه‌نواندوه‌ .

به‌داخه‌وه‌ له‌ کیسۆمال کردن به‌ ناو ئه‌رشیفی رۆشنییری
 کوردی هه‌زارو که‌ساس دا بۆدیاری کردنی میتز ووی شاری
 پنجوینی بی‌ناز که‌وتسو که‌ره‌سه‌یه‌کی به‌پێزو و باس و
 خواستیکی ئه‌وه‌نده‌ چرو و پرمان ده‌ستگیر نابیت تابتوانین
 به‌ووشکه‌ که‌له‌کی به‌دروستی بناغه‌و دارایی باسه‌که‌مانی بی
 دابه‌زرین وه‌ برازینیه‌وه‌ تا ئه‌م شاره‌ خنجیلانه‌یه‌ی
 سه‌رسنووری ناوچه‌ی شلیرو ناوخوان لووتکه‌ له‌ ئاسمان
 چه‌قیوی پنج و تبه‌ی دلگیر جیگاوشوینی دیای کرای نازداری

به سه رلوونکەى ميژ ووه له ننگه ر بگري و بتيه مايه يى شانازى و پايه يى به رزى بوړوله كانى .

به پي ي جىگاو شوين شارى پىنجوين ته كه وىته ناوچه رگه ي هه ريمى شاره زووره وه ته هه ريمه ي يه قه باره گه وره به خاك و زهوى خيرو پىت و به ميژ و و ناسرا وويه بنكه ي شارستانه ن و ئاوه دانى له م سه رزه مينه دا ناوبانگى ده ركردوه . . كه گه ريده ي ناسراوى سه رده مى ئىسلامى (ياقوت حه مه وى) به م چه شنه ي خواره وه سنوره كه يمان بو ديارى ته كا و ته ئيت : «هه ريمى شاره زوور ته كه وىته نيوان هه ولىر و هه مه دانه وه» جا له به رته وه ي هه ردو و شاره كه له شاره كو نه كانى كوردن بو يه ره پ و راست ته توانين بلين كه ته م رو به ره سنورى شاره زووره كه بى گومان ته گه ر له پيش زايىنى يشدا به ر فراوان و گه وره تر نه بو بى هيچ كه متر نه بووه ، جا ته گه ز بمانه وى له ريشه ي ميژ ووى ته م شاره دل رفين و خه م ره وىنه ي پر له باخ و باخاته به دروستى بگه ين پىوسته جا وىك به ميژ ووى دىرينى هه ريمى شاره زووردا بخشين .

شياوى سه رلج دانه ميژ ووى ئاوه دانى و شارستانه يت و بناغه ي دامه زراندى ديهات و شار هه ليه ستنى جوگه و بنيات نانى پر دو دا هينانى ديارده ي پيشكه و تن وه سه ركه و تنى كاروانى مر و قايه تى له م مه ليه ندى شاره زووره دا ته گه ريته وه بو چل يا په نجا سه ده له مه و به ر كه به يى ي به لگه نامه ي ميژ ووى له م مه ليه ندى شاره زووره دا بناغه ي نزى كه ي (156) شارى گه وره هه بووه وه شوينه واره كانى يه زه قى بينزاون ، ته مه جگه له وه ي كه ته م ناوچه يه له چه قى ريگاي هاتو و چوى نيوان مه دائن وه هه مه دان دا بووه وه ره و ك پر دى نيوان روژ هه لات و روژ ئا وادا هه لكه و تىوو كه شارى «نيم ته زراه» كه گولعنبر (خورمالى ئىستا) به نيوه رى ي ته م ريگا دوروو دريژ و و پانه ته ژميرد .

له به ر ته م هوزانه به گشتى هه مو و پارچه و پى ده شت و ناو دو ل و ده وه ننگ و كىو كه ژى ته م ناوچه يه به رگى ئاوه دانى و شارستانه تى پوشى بوه وه به مه زنى و گرنگى ناويان ده ركردوه .

به م چه شنه ناوچه ي پىنجوينيش له م بواره ميژ وويه دا به شى خو ي له پنىش كه و تن وه ئاوه دانى دا هه ميشه به ر كه و تووه هه رچه نده له ناو دوو تو يى ته م روژ گاره دا ديارده به كى گرنگى يا رووداو بىكى مه زن يا خالتيكى پر شنگدارى واى به خو وه نه ديوه كه ناو نيشانى شكو و ته و ره ننگى ده ر بخاوه پايه و پله ي بگه يه نيته سه رپو يه ي به رزى ، يا ته ستيره ي به ختى ئاسمانى ليل و تاريخى رووناك بكاته وه .

بو يه له ميژ ووى پيش زايىن دا پنجوين ناوى يه ئاسا يى وه به م چه شنه ي خواره وه دى «قه رالى ئاشوريه كان» ئاشور ناصر پال پيش زايىن به چه ند سه ده يه ك به له شك رى كى بى شومارى به هيزه وه به شه ر به ناو ده ره بندى ياز ياندا تى به ر ته يته به هه مو و توانا يه وه هيرش بو سه ر (زاموا ، لولوى يان) دانىشتوى هه ريمى شاره زوور ته بات جا له به ر ته وه ي به رگرى دانىشتوان ته وه نده به ئين و تيز بو ئاشورى يه كان به سى هيرش توانيان ته م وولاته بگرن . هيرشى يه كه م پاش دا گير كردنى ده ره بندى باز يان به سه رگر دى گو ياله دا ته چنه و لو بلاخ و گرده بو ر . له هيرشى دو وه مدا دو لى سور داش ته گرن وه له پاشدا ته گه ريته وه بو قه لاي موان كه تيا يا پايگايه كى سپا يى دائه مه زينن وه له هيرشى سى هه مدا له موانه وه په لامار ته دن وه ته گه نه نال پاريز و پىنجوين كه دانىشتوانى ناوچه كه به تووندى به رو ياندا ته ته قيه ته وه و كوشتار يكى زورى ان لى ته كه ن به لام له گه ل ته مه شدا له شك رى ئاشورى هه رمل ته نين بو پيشه وه تا ده شتى قز لجه و ناوچه ي مه ريوان رانا وه ستن ، به لام له ته نجامدا . . به هوى به رگر يى به تينى دانىشتوانه وه ئاشوريه كان به ناچارى پاشه كشى ته كه ن وه ته گه ريته وه بو پايگا سوپا ييه كانيان له موان . به م چه شنه ده رته كه وىت كه گزنگى ئاوه دانى و تروسكه ي شارستانى و بنكه ي ديوه خانى ژبانى كو مه لايه تى وه پيشكه و تن له ميژ ووه له م ناوچه ي پىنجوينه دا ريشه ي قولى دا كو تا وه و په لو و پوى هاويشتوه .

به لام به داخه وه تا ئىستاش سال و كانى دامه زراندى ته م

شاره خنجیلانه دل رفینه به دهپاری کراوی نازانین بی گومان
 ههروه کوزور جیگاو شوینی تری ئەم کوردستانه دورنیه به دەم
 پهوتی پیشوی کاروانی ژیان و پیشکەوتن و سەرکەوتنی مروفتی
 کوردەوه بناغەیی دامەزرابی ، دورنیه وه کوزور جیگای تر له
 تاکه مالتیکی پهزهوانی گوئی کانیه کهوه، یان له په شمال
 نشینیکی سەر به هوزه کوچه ریه کانی گهرمیان و کوردستان
 کهروه یان ١ خیزانیککی باخهوانه وه به دریزایی رۆژگار به پیی ی
 پیوستی کومەل ئاوه دان بویته وه وله چەند مالتیکه وه بووبی
 به کویره دی به ک وه چوینته ئەم چوارچیوه یه پی نیستای
 هاوچه رخه وه . . له دوایدا ساغ کردنه وه ی ئەم راستیه ش هه
 ئەکه ویته سەر ته ستوی رۆشنییرانی کورد که ئومیده وارین له
 ماوه یه کی نزیك دا به کوششی به پیزیان ئەم گرتی کویرانه و
 نهینی یانه بکه نه وه و تا رووی سهی وولاته که مان وه میژ ووی
 نه ناسراوی گه له که مان روون بیته وه و بزانی . ئەوه ی لیڕه دا
 بووتری کلافه ی پاننامه ی شاری پینچوین له میژ وودا بریتی
 یووله سەرگوزشته ی ژیانیککی ئاسای بی گیر و کیشه ی قول و
 گیر و گرتی دژ وارو . هه میسه له یازاری گه رمی رووداوی مه زن
 و قه و ماوی گرنگ و به سه رهاتی وانا و داردا نه ژیاوه تا ناوی
 بخریته خانەیی گه وره یی یه وه وه له لاپه ره کانی میژ وودا به زه قی
 بدره وشیته وه وه به سه ر لووتکه ی به رزی و گرنگیه وه به گرنگی
 بمینیته وه . بووینه له سالی 1226 زاینی دا ناوچه ی پینچوین
 دوو چاری بومه له رزیه کی به تین بوو که له ئە نه جامدا مال
 ویرانی و ده رده سه ری یه کی بی ئە ندازه به سه ر دانیشتو وه کانی
 هاتوو و نه هانه ت پریشکی ئەم ناهه مواری و ویران کاری یه زور
 ناوچه ی شاره زوریشی گرتو ته وه به لام ئەم بومه له رزه یه و ته و
 بوومه له رزانه ی تریش که به سه ریا هاتوه نه بووه به هو ی ئە وه ی
 که شاری پینچوین ناوی پیوه ده رکات وه وه کو شاکاریک له
 رووداوه کانی نه خراوته ناو دوو تووی میژ ووییه وه وه وه کو
 گومی زرتی بار ئە فسانه و چیرۆکی به ده وریا نه ته نراوه وه نه بووه یه
 دیارده یه ک و خالتیکی گرنگ له ژیانیدا .

هه لکه وتنی مه لبه ندی پینچوین له دوو پیرانی هه ریمی
 شاره زور و مه ریان وه چه قی سه ره ری سنه و مه اباد دا کاریکی
 تایهت ده وریکی دیاری کراوی له سه ره به سه رهاتی گرنگ و
 رووداوی مه زنی ئەم ناوچه یه گیراوه و نواندووه ، ناکوکی و
 دووبه ره کی به تینی ده ولته تی سه فوی و ده ولته تی عوسمانی
 ته قه لا و کوششی میرنشینی به به بو پاریزگاری قه واره ی
 نیشتمانیه تی ، له چنگ هارینی و له ناو بردنی له ناو به رداشی
 ئەم دوو هیزه دا ئەم قه ومانه به که موزووری ویتە ی له ناوچه ی
 پینچویندا په نگی ئە دایه وه مورک و نیشانه ی تایه تی
 به ناوچه وانی ناوچه که وه ئە نا که له ئاکامدا شوینه وارو
 سه رگوزشته ی ئەم باس و خوا ستانه له ده روونی کومه لانی
 خه لکی دا ئە چه سه ی و له گو یی یاندا ئە زرنگایه وه ، شه ری دوانزه
 سواری مه ریان سالی 1088 کوچی وه کو روودایه کی
 نه ته وایه تی که باسی ئە که ویته ناوچه ی پینچوینه وه له م
 چه رخی ئە مه رو دا ده روونی شاعیری به رزی کورد شیخ
 سه لامی هینایه هه ژان بو یه له سالی 1934 به م هونراوه به پیزه
 میژ ووییه ی خواره وه سه رگوزه شته ی دوانزه شیر ی بیته ی
 کوردستان دوانزه پلنگی به هه له مه ت دوانزه شاسواری شم شیر
 هه لگرو قه ره بیانو به ده ست له دوانزه لاوه به دوانزه ته پله وه
 به شه بیخون کردن تاو وه له مه تی شیرانه ئە که نه سه ر دوانزه
 هه زار له شکر ی ئیرانی که له ئە نه جامدا ئەم له شکره زله وه کو
 پوری خوراوی لی دی به ده ست چەند هه لویه کی کورده وه
 روون ئە کاته وه و ئە خاته به رده ستی رۆ له کانی .

گفتوگۆی مله که وه

هه ی مله که وه بوچی - دامای
 بوچی وا که وه و شین هه لگه پراوی
 بو په رنگی خاکی له رووت براوه

له لای من (چوپی) شاییان ته به ست
 خاوه نسی پیشه و میرگی دلگیر بوون
 لانه ی شیران و جینگه ی نیجیر بووم
 برای هاو پشستی (ته ریوان) من بووم
 ری ی (دوازده سواره ی مریوان) من بووم
 شیر له پیشه ما نرکه نرکی بوو
 دوژمن له بهر ما چرکه چرکی بوو
 کوانی نه عره ته ی شیر ی ژیانم
 کوا زیره ی پلنگی بهری به بیانم
 کوا چریکه ی باز له سر کلاوان
 کوانی قاسپه ی کهو له گون شتاوان
 پیت بلیم بوچی شین هل گه راوم
 بو بووم به قه قه نس بوچی سوتانم
 دیم رژا خونینی نه ولا ده که ی خونم
 به سهر ما ووتی: جگر گوشه ی توم
 خونینی ناحقه ی رولهی کوردانم
 به سهر ما رژا جهرگی سوتانم
 رژا به سهر ما خونینی گهرمی کورد
 سوتانم هل قرچام شق و په قم برد
 چن جار سوتانم و هل گرامه وه
 بووم به خو له میش دامرکامه وه
 نازانم نیوه چلون ژیاوان
 هاوار وه کو من چون نه سوتانم
 من بو انتقام هر چاوه روانم
 به لکو راپه ری قهومی کوردانم
 من قه لای نیوم منم سوپه رتان
 گوم نه کن خونینی براو پده رتان
 برژینن خونینی دوژمن له بهر ما
 لی یدهن ته پللی شادی به سهر ما
 وهختی ساریش بی مهر برینه کهم

بو چی سه وزه گیت لی نه رواوه
 بوچی تاوه لو شیوه لو دولی
 بو چی بی دهنگی بوچی وا چولی
 کوا سرووه شنو کزه ی شه مالت
 کوا هاژوه تافه ی ناوی قه د پالت
 جوابم بهر وه تو به ده ست و برد
 شاخی سهر بهر زو قه لای قهومی کورد
 زور به که ساسی شاخی کونه سال
 جوابی دامه وه به زمانی حال
 شاخیکی بهر زو سه وزو سهخت بووم
 پر گول و نه سرین پر له درهخت بووم
 قه زوان و مازو به پروو ره شه دار
 وه لگو، کی کف و فیثل و چنار
 هموو چین به چین به ریز له داوین
 به هه وای نه سیم وه ک عهتری خاوین
 باوه شینیان بوو له خوارو له ژوور
 لای من بوو ناوی حیاتی مه شهوور
 له به هاردها وهختی خیلوه ژوور
 ره ننگا وره ننگه ته بووم به گول زهردو سوور
 له تهوقی سهرم تا به پی نیی ده شتا
 نه رازامه وه وه باخچه ی به هه شت
 نال و شین و مور کومه لی فهر بووم
 تویی گول باخ و مینا و شه ست په ر بووم
 بوکی بووم تارام نه دا به سهر دا
 پروو زهردیم نه دا به پرووی قه مهر دا
 پول پول نازداران گه ردن پر خالان
 پروومهت په ری گول بالا شمشالان
 به نیوه نیگای چاوی کاله وه
 به ورشه و پر شه ی کولم و خاله وه
 بی په روا بی باک به خو شنی سهر به ست

سور بکری به خونینی رهنگه شینه کهم

پنجوین بهونیهی شاره سنوره کانی تری کوردستانی
عراق ره واندوز خانه قین له شهری به که مینی جیهاندا (سه فەر
به گلک) جیگاوشونینی ئیستراتیجی وه تاییه تی له ناوچه کانی
جهنگی دا بهیدا کردبو وه راسته و راست ناوی به میده انیکی
جهنگی گرنه که ده رچوبوو وه ناسراوو شهری خونیناوی نیوان
دهوله تی عوسمانی و روسیای قه بیسه ری ثم ناوچه دلگیری و
جوان پر خیر و بیتری دوو چاری ویران کاری و تالان و کوشتن و
برین و بارودوخیکی ناهه موار کردبو که له نه نجامی ثم شهر و
روداوه جه رگه برانده دا ناوی پنجوین وه ناوچه که که وته
سه رلا په ری میژ ووی به که مین جهنگی جیهانی به وه
وه گرنگی و تاییه ت مه ندی به بالای مه لبه نده که دا براوه ناوی له
جیهاندا بلا بووه وه .

وه لیره دا جیگای خونیه تی که بلین که ناوی شیخ محمودی
نه مرو سه ر کردایه تی کردنی له شکر یکی کورد بو به رگری کردن
له هیرش به رانی روسیای قه بیسه ری وه پاراستنی خاکی
نیستمان زور به زقی به ته به رچاو که له دواییدا ثم شهر
به رگریه وه سه ر کردایه تی بی وینه ی شیخی مه زن له مه یداکی
شهردا بو به ه وین که شیخی نه مر له پاشه روژدا بتوانی که لک
وسوودیکی گرنه که له تا قی کردنه وه ی زیان و مه شقی
سه ر کردایه تیه و بارودوخی تاییه تی سروشتی ناوچه که به
سه رکه و تووی به وه بو به رزه وه ندی جولانه وه ی نیستمانی کورد
وه ر بگری . . بو به نه توانین بلین که ثم شهر ی جیهانیه و
گوتاهه ره کانی ناویانگی پنجوین و سه ر کردایه تی شیخ
محموده نه مر و گوندی ووله ژیر، پیران، باره گای شیخ و
لایه نگره کانی بگه به نیته ئاسوی جیهان و به گرنگی و مه زنی له
لا په ره کانی میژ ووی کوردا تو مار بکری . به پی ی بیرو راو
لیکولینه وه ی زانایان و میژ و ناسان سروشت - به مانای گشتی -
دهوری تاییه تی و دیاری کراوی له پیکه وه نانی بناغه دانانی
شیرازه ی ده زگای ده ولت و به کیتی نیستمانی پیش که وتن و

ئاوه دان کردنه وه ودا مه زانندی شارستانیته له م ولات یا نه و
ولات له م سه رزه مینه دا گیراوه و نواندوه .

زور دوور نه روین نه گه روویاری دیجله و فورات به خاکی
وولاتی عیراق میسو پوتامیادا نه رویش تابه بی گومان ثم وولاته
هر به چول و بیابانی به وشکو برنگی به مردووی ، بی
به خشنده نه مایه وه ، بو به ده لنین وولاتی عیراق به خشنده و
ده ست کردی هر دوو روویاره واته نه گه ر ثم دوو روویاره
نه بوایه وولاتی عیراق نه مرو له سه ر شانوی ژیان دا نه نه بوو .

هه ره ها سروشت به گشتی به فرو بارانی زور هه وای
سازگار کیو که ژ و کانی او چه م وزنی و دول و ده ونه که ودارستان
ده ستی بالا وده ور یکی گرنگی له چاوه له هنیانی به که مین
مرو ف و پیشکوتونی خونچه ی ژیان بناغه دانانی شارستانی و
بنکه ی ئاوه دانی و پیشکوتن و جوان وقه شهنگی و دلگیری له
کوردستان دا گیراوه و نواندوه . به لام له گه ل ثم هه موو
بارودوخه گونجاو وه ل و مه رجه ره خساوه ش دا نه گه ر مرو فی
کورد بیتری تیزی و بازووی به هیزی نه خستایه ته کار ثم
به هه شتی سه رزه مینه هر به به یار و بیشه لان و بی سوود بی
ژیان به هیلانه ی په پو کونی چه قه ل و رنوی نه مایه وه . به م
چه شنه ده ستی رهنگینی مرو فی کورد هه همیشه بو جوان کردن و
ده وله مه ندو رازانه وه ی ثم بووکی نازداری ثم کوردستانه له
کاردا بووه .

شونینی سه ختی بی ئاوی به هه لکه ندنی کارینزو
ئاو را کیشان بو ی ئاوه دان کردوته وه . به تل دان به گابه ردو
شکاندنی تاویری ناو چیاکان جیگاوزه مینه ی بو کشتوکال
چانندن کردن خوش کرده له بن قه د پالی شاخه کان له سه ر
به ردی ره ق بناوانی خانووی به ره ی چین له سه ر چین به ره و
ئاسمان به رز کرده وته وه .

به پاچ و پیمه ره باخ و باخات له ناو جه رگه ی کیو که ژدا
کردوته وه له پی ده شت و ده وه نه کانی جیگا بو له وه رو پاوانه ی
بو مه رو مالآت ساز کرده . .

له بواری میژ ووی پیش هانتی ثاینی پیروزی نیسلام دا په ندو ناموزگاریه کانی زهرده شتی یش بی ووچان مروفی کوردی بو کار ویش کردنی به سوود هان نه داو پال پیوه نه ناو همیشه بو نم مبه سته وروه ووهی زیاتر به رزته کرده و بو وینه له بهرنامهی ووته کانی زهرده شت دا وا هاتوه که گویا شهیتان له بیشه لان خاک وده شتی به یار شیوو جیگای تاریک وچه نگه ل دا خوی مه لاس داوه و نه ژی ئیتر بو نه ووی مروف بتوانی شهیتانی نه گریس خوی ته هریمه ن و شهر له م شیوو جیگایانه دا هه لکه نی هه لرفینی شوینه واریان کویرکاته و پیوسته گویراته خوی قولنگ هه لگری به گاسن ورگی زهوی هه لداری وتوی ژیان وئاوه دانی به و شیوو دول وپه نا پاسارانه بوه شینی وتیایا دار بنیزی وباخ وباخت بهینته بهرهم وبنکهی شارستایه ت دامه زرنی .

ئیتر له ناوجه رگه ی پیوستیه کانی کومه له و به دهم ره وئی روژگاری پیشکه و تنه ووه مروفی کورد به دریزی میژ ووبه تواناو هیزی تیزی له مهیدانی ئاوه دانی وکومه لایه تی وئاووری دا ده سته کوهت و سهرکه و تنی نوی وزوری به دی هیناوه به هه زاره ها دیهات و سه ده ها شارو شارو چکه ی پر له باخ و باخت و خانو و به ره و چاوه گی شارستانی ئاوه دان کردوته ووه .

ئیتر نه که تنه ها توانویه تی که لک و سوودیک ی زور له سروشت و به خشنده کاتی وهرگری و به س به لکو بو چاک کردن و ده وله مه ند کردن و ه زوری به رو و بووم له رووی چه ندایه تی یه و بی یا چونیه تی له کوشش دابوه . هه ربو وینه له هه رمی کیویله هه رمی گولوی له دار به رو و به رووی تاله و به رووی شیرین پیک هیناوه یا و ه کویره میرد ده لیت له تنه ها دارمیویه که وه (34) سی و چوار توخمی تری بخاته وه به واتایه کی تر هم باخ و باخت و دار و دره خته میوه داره هم میرگو میرغوزاره که همرو تارای سهوزی و جوانی به سهر کوردستان دا پوشیوه به ری رهنج و شیله ی بیرو کوششی به پیزی ساله های سالی مروفی کورده .

راست نهوی ریشه ی ناوی پینجوبین لامان به دروستی روون نیه به لام هه رچوونی بی له وورد بونه ووه تاووتوی کردن به ناوه که دا بو روشنیبری کورد ده رته که وی که هم ناوه له دوو ووشه ی ره سه تی کوردی پیک هاتوه . ووشه ی پینج روون و ناشکرایه به لام له سهر نهوی تر بوره مشومری هه یه . له م هه لوسته دا نابی ئه رکی تاییه تی به ریز جمال بابان بو ساغ کردنه ووی هم ناوه فه رامووش که یین که ووشه ی وینه هه لسه بژی ری و ه په سندی نه کا که روشنیبرانی کورده ی یش له م باره یه و ه ه مان بیرو و بو چونیان داناه هه یه که تا ئیستاش که سی تر به لگه بهر په چی هم بیرو رایه یان نه داوه ته ووه .

شیاوی باسه : ناوی زور به ی دیهات و شارو شارو چکه کانی کوردستان له ناخی بارو و دخی سروشتی مه ل بنده که وه هه لقلوله جا له بهر نه ووی پینجوبین یش له ناوجه رگه ی کومه له چیا به کی دلرفینی پر له باخ و باخت دلگیر دا هه لکه و توه که سروشت هه رجاره ی بهرگ وینه یه کی تاییه تی به بالادا نه بیری و به تانو و پویه کی دیاری کراو ئه ی رازینیه ووه . گاه وینه ی له بریقه ی باخ و باخاته سه وزه که یه ووه نه نوی هه ندی جاری تر له وینه ی قه د پالی کیوی ئاسناوه ی زهردو سووره ووه وهر ئه گری گاه له رهنگی به فری سه رچیاکانیه ووه سه ی نه کاته ووه ، بویه مروف که ئه روانیه هم پارچه به هه شته له هه ر وهر زنی کدا یا له هه ر مانگ وروژیک دا به چه ند رهنگی به دیاری تر با بلیین به پینج وینه : دینه پیش چاوی وهرهنگ نه داته ووه بویه بی چه ندو چون نه توانین بلیین که ناوی پینج وینه پر به پر به تی هه رچه ند بو دواروژی یش نوقلانه ی سهرکه و تن بو روشنیبرانی کورد لی نه ده یین وه هیوا و ئومید نابیرین که له دووا روژدا به لیکوئینه ووی به پینزو به بیرو رای میژ ووترو به لیکدانه ووی زانیاری تر هم باسه ده وله مه ندوه رازاوه تر نه که ن . جگه له مه هونراوه که ی شیخ سه لام له بابته مله که ووه به به لگه یه کی تر بو پینج وینه یی هم شاره دا نه نری .

ئەمە جگە لە دەوی ئەگەر مەرووف چاوبە ناو دیوانو کتیبە کانی
شاعیر و نوسەرانی کورددا بخشینی ئەبینی که لە سەر وینە ی
رەنگا ورەنگی مەلبەندە کانی کوردستان باس و خواستی زۆر
هەبە - بووینە بێ کەس بەم چەشنە ی خوارەو بە سەر شاخی
گۆژەدا هەلکەدا و دەلیت .

شاخی رەنگا ورەنگی گۆژە باعەسی کە یفوو سەرور
هەر دەمە بەرگی ئەپووشی گاه سەبی گاهە وزوو سوور
وەصفی قوومی کورد ئەکە ی توو بەم هەموو رەنگانەو
رەنگی سوورت شاھیدە بو کورد کە قەومیکی جەسوور
بەرگی بێ گەردوو سەبی یشت دیارە وا هاوار ئەکا
قەومی کورد دل ساف و پاکن میلەتیکە یی قسوور
بەرگی سەوزی یشت دەلی ئەم خاکە هەر شینایە .
پەر لە دەغل و دان و کانی سەر بەرزن پەر لە نوور
ئە ی وەتەن شایانی فەخری واجە مەدحت بکەم
داروو بەردت عەینی گەو هەر خاک و خولت وەک بلوور

جابە و چەشنە ی کە پاخچە بەکی خنجیلانە کە پەرە رازاوە بە
بە گۆلو گۆلزارد داروو درەختی هەمە جۆرە کە هەر دارو گۆلوی
ناوو و بەری بوونی تاییەتی و دیاری کراوی خوی هەبە هەر وەها
لە کوردستان یش دا هەر بەکە لەم مەلبەند و دیهات و شارو
شارو چکانە بەناویکی تاییەتی یەو و ناویانگی دەر کردووە
بە بەرگیکی دیاری کراووە ناسراووە بە موروک و نیشانە بەکی
جیاواز ناوی دەر چوووە .

شاری پینچوین لە ناو ئەم کۆمەلە شارو ئاوادانیەدا لە
خانە ی ئاسایی دایە بە مەلبەندیکی کویستانی باخ و باخات دار
شاری هەرمی گۆلوی کانی ئاسن میسوی زۆر دوو بەرە
هەنگوین کانی و کاریزی سازگار دار بەر و دار گۆژو
بەخشندە ی زۆری سروشت کە تیرە و مازوو سەعەلم و گەزوو
گۆلو گۆلزاری هەمە چەشنە ناوی رویشتیو و ناسراو و پینچوین لە
سالانی پاش جەنگی یە کەمی جیھانی (سەفەر بە گلک) هەر
بەوینە ی تیگرا دیهات و شارو مەلبەندە کانی تری کوردستان
لە ناو گۆر و تە وارووی دەر دی کوشەندە ی کۆمەلایەتی وە لە شەو

زەنگی دواکەوتن و هەژاری و نەزانی دا ئە ژیا لەم روژگارەدا
هەتا سالیە کانی سەیش وە بەرە دوو واش ئەم شارە لە بازنە ی
گوندیکی گەورە دابوو ترو سیکە ی هیچ پرۆژە بەکی شارستانی
وە ئاوەدانی ئەم ناوچە بە ی رووناک نە کردبووە ئیتر نە دەزگای ئاوو
رووناکی نە چاوگە ی فیرگا و نە هیچ دەزگایەکی پیشکەوتن
و ئاوەدانی نە هاتبووە کایەو .

وە رینگای هاتوو چۆی نیوان پینچوین و سلیمانی بەهوی
سواری و ولأخ کاروان لە رینگە ی کەلی گۆژەو وە شار باژ پیرەو
بوو لەو سەر دەمەدا هیشتا رینگای ئۆتۆمبیل لەو ناوچە بەدا
نە کرابوو بە یە تیگرا جولانەو ی بازرگانی و هاتوو چو کوردن بە
ولأخ و کاروان بو . کاروان لە سلیمانیەو بە ناوچە ی شار باژ پیر
لە دوا یی دا بو پینچوین و ناوچە ی مەریوان و سنە و مەهاباد دا
بە بەر دەوامی لە هاتوو چۆدا بوو هەول کولە سلیمانیەو بەرەو
گۆژە ئە کەوتە رپی لە چایخانە خنجیلانە کە ی قەد پالی
گۆژە پشویەکیان ئەدا لەم چایخانە بە وە کۆ ماموستا شاکر فتاح
لە نامیلکە کەیدا بە ناویشانی (گەشتی پینچوین) دا باسی ئەکا
هاوشانی چایخانە کانی سلیمانی بوو پاشان لەو یۆ بەرەو
بناویلە ئەرویشتن ئەم گوندی بناویلە ی کە ئەمەندە کاروان و
رینوار پیاگۆزە ریان کردووە لە سایەیدا حەساو نەتەو و شەویان بە
ئاهەنگ و زەماوەند تیا بردۆتە سەر بە ناویەو پەندی بە ناویانگی
کوردی (شایە کە ی بناویلە) ی لی ی پەیدا بوو و بە سەریا پراو
و پینچەو ناویانگی دەر کردووە لە دوا یی دا کاروان بە ناو دتی ئۆ
دی ی دا پیشکە ی چاوە لەهینان و لە دایک بوونی زاناو دانی
کورد شیخ ماری نو دیدا تی ئە پەری وە ئە چیتە ناو ئاوانی
چنگیانەو ئەم گۆندە ی کە ئاودامان لە ناو گەلای سەوزی پەلە
پەزدا نقوم بوو کە ناویانگی بە بەر و یومی زۆری تری
لە ناوچە ی شار باژ پیردا دەر کردووە دواتر بە ئالیاو و بە
ناوچە رگە ی شاخی تاریە ر بەرەو ناو دەشتی کاکە بە کاکە
قزلجەدا تی ئە پەری وە ئە چیتە ناو پینچوینەو پینچوین کە و کۆتە
ناو باووشی سنی شاخی گەردن کە شی سەختە وە کیوی ئەحمەد
هاجەر، کیوی بەرکیوی بلکیان ئەم سنی کیو وە لە سنی لاو

شاپه‌ری بالی جوان وره‌نگینیان به‌سهر پینج‌ویندا کیشاوه وه‌کردوبانه به بوکی رازاوه‌ی کوردستان. پینج‌وین پره له کانی گه‌وره گه‌وره‌ی ناوی سارد به‌لام به‌داخه‌وه ناوه‌که‌ی قورسه کانی‌ه‌کی تیایه له‌بهر قورسی ناوه‌که‌ی پی‌ی ده‌لین (ناو‌ناسه‌ه) هه‌روه‌ها کانی‌ه‌کی تریشی تیایه که‌پی‌ی ده‌لین کانی (ناوی حیات) که ناوه‌که‌ی له هه‌موو ناوه‌کانی تر شیرنتر و سارد تره، تیر دوو ییه تم تاوه قورسه‌ی پینج‌وین له نه‌نجامی کانه ناسناوه‌کانی پشت چپایی پینج‌وین وه نه‌بی له ساله‌کانی سی داته‌ن‌ها دوو باخی گه‌وره هه‌بوو یه‌کیکیان چوارباخ نه‌وی تریان بلکیان ناوی باخی بکلیان نه‌ونده سارده که نه‌گه‌ر هیش‌وه تیری تی‌خری یه‌کسه‌ر ده‌نکه‌کانی نه‌قلیشا. تیر مروف به‌ه‌رچی لایه‌کدا نه‌روانی هه‌موو باخ و باخات و سه‌وزو سوور نه‌کاته‌وه، میوان یا نه‌گه‌ر پی‌سوار له دووره‌وه ری‌ی بکه‌ویته پینج‌وین هه‌ول جار وه‌کو‌گوندیک دیته به‌رچاوی به‌لام که‌یه‌ته ناوه‌وه وه‌چاوی به‌دوکان و بازو چایخانه‌وه قه‌یسه‌ری و مزگوت و خانویه‌ره‌کانی نه‌که‌وت وه‌کو‌شاریکی گه‌وره‌ی ری‌ک وینک نه‌ها ته‌به‌رده‌می. له پاش شه‌ری یه‌که‌می جیهانی (سه‌فه‌ر به‌گلک) هه‌ر ته‌ن‌ها په‌نجا دوکان و چوار چایخانه‌ی گه‌وره‌وه قیسه‌ری‌ه‌ک و چوار مزگوتی گه‌وره که‌هاوشانی مزگوته‌کانی سلیمانی بو‌دو سه‌د و په‌نجا خانوی دوو نه‌ومی تیا بو‌دیاره له پیش شه‌ردا پینج‌وین له‌م راده‌یه فراوانتر و پیش‌که‌وتوتر و ناوه‌دان تر بووه چونکه شه‌ر به‌تایه‌تی شه‌ری نیوان ده‌وله‌تی عوسمانی و ده‌وله‌تی روسیای قه‌یسه‌ری ناوچه‌ی پینج‌وین به‌مه‌ریه‌ک بردبوزور خانویه‌ری به‌پیوه نه‌هیشته به‌ره‌نگی قانوقری خسته ناودانیشته‌وانه‌وه که ژماره‌ی دانیشته‌وانی پینج‌وین له سالی سی‌دا هه‌ر به 1200 که‌س داته‌نرا.

جگه له باخ و باخاتی زور و مه‌رومالاتیکی بی شوماریش له ناوچه‌ی پینج‌ویندا به‌خپو نه‌کرا ته‌نانه‌ت گوشتی سلیمانی به‌شی زوری له پینج‌وینه‌وه نه‌هات و وه‌پیوسته‌کانی له‌م رووه‌وه دابین نه‌کرا. بازاری گه‌وره به‌رفراوان دوکانی زوری هه‌مه‌چه‌شنه پیشه‌و‌گوزه‌ری ناسنگه‌ری و چه‌قو‌گه‌ری، نال

به‌ندی، مس‌گه‌ری، قه‌ساب که‌باب چی، سه‌وزی فروش، سه‌رتاش، وورده والا فروش جگه‌ره فروش. بوونی ته‌م پیشانه یه‌لگه‌ی به‌هیز و له‌بهرچاوه بو‌سه‌لماندنورپشه‌داکوتانی بنکه‌ی شارستانی و بناوانی ناوه‌دانی له‌م شاره‌دا. جگه له‌مه‌ش هه‌لکه‌وتنی پینج‌وین له‌سهر دوو‌ریسانی بازرگانی نیوان سلیمانی و ناوچه‌ی مه‌ریوان و سنه‌و مه‌باباد بره‌وی به‌بزوتنه‌وه‌ی هات‌وو‌چوو‌گه‌رمی بازاری کرین و فروشتن نه‌دا وه‌پ‌ریشکی شارستانی‌ه‌تی زیاتر تیا یا بلاو نه‌کرده‌وه که له نه‌جامدا قه‌واره‌ی شاره‌که‌ی له‌هه‌موو روو مه‌یدانیکدا به‌ره‌وه‌گه‌وره‌تر و به‌رفراوانتر و گه‌شه سه‌ندوتر نه‌برد سروشتی پرره‌نگین و به‌پیت و به‌فه‌ر دارو ده‌وه‌نگه و دارستان و باخ و باخات چرو‌پرو به‌روبووم داری ناوچه‌ی پینج‌وین سامانیکی له‌بن نه‌هاتوه به‌خشنده‌یه‌کی به‌رفراوانی به‌دانیشته‌وانی ره‌واییه‌وه و خستیتوه به‌رده‌ستیان که‌یه‌کی له‌م به‌خشندانه که‌تیره‌یه که‌له‌وه‌ختی دیاری‌کراودا ده‌سته‌یه له مروف که‌پیان نه‌وتن که‌تیره هه‌لکه‌ند له ناوچه‌که‌دا بلاوته بوونه‌وه به‌تایه‌تی به‌چیاکان وه پی‌ده‌شته‌کان نه‌که‌وتنه‌ پشکنین تا نه‌چوونه سه‌رینجه گیایه‌ک که پی‌ی ده‌لین (گه‌وون) به‌چه‌قوده‌ستیان به‌برینی چل و په‌له‌کانی نه‌کرد که له پاش چند روزی له‌چیگا برینه‌که. ماده‌یه‌کی شل که پی‌ی ده‌لین که‌تیره ده‌ر نه‌هات که له دوی ووشک کردنه‌وه له پریاسکه یان چارو‌که یان کۆل‌سوانه‌دا کۆیان نه‌کرده‌وه وه‌نه‌یان هینایه بازاری پینج‌وین و به‌نرخ‌ی تایه‌تی به‌بازرگانه‌کانیان نه‌فروشته.

شیای بیاسه له بواریکی میژ ووی دا به‌شیک له دانیشته‌وانی ناوچه‌ی پینج‌وین ژیان و گوزه‌رانیان که‌وتبووه سه‌ر هه‌لکه‌ندنی که‌تیره و فروشتنی ته‌م به‌ره‌مه له‌وه‌ختیکدا که که‌تیره و مازوو پیسته و ریخۆله له کوردوستانه‌وه به‌بار به‌رینگی جورا و جوردا نه‌گه‌یشته نه‌ورویا و به‌وینه‌ی که‌ره‌سه‌ی خاو و دروست کردنی که‌ل و په‌ل له کارخانه‌کاندا به‌کار نه‌هیزا. له‌م مه‌ل‌ب‌نده‌دا جگه له که‌تیره و مازوو به‌ره‌می سه‌عله‌میش به‌ناوبانگه بووه سه‌علم گیایه‌که وه‌کو‌گه‌وون.

مروقی شاره‌زا چوون بنه گوزروان به‌پاچه کۆل له ئورد
بنکه‌کی هه‌ئنده‌کهنی ئا به‌و جوره‌ش بنکی ئه‌م گیایه
هه‌ئنده‌کهن بنکی سه‌علم له‌توریکه‌ی خه‌ر نه‌چی له‌ناویدا
ده‌نگ هه‌یه‌پاش ئه‌وه‌ی ئه‌وه‌نکانه‌ده‌ر نه‌هینن . و ته‌یخه‌نه‌سه‌ر
ئاگرو ده‌یکوئینن تا نه‌و چلک و پیسایه‌یه‌ی که‌ پیوه‌یه‌تی
لی بینه‌وه‌ ئه‌وسا له‌به‌ر روژ هه‌لی ده‌خه‌ن پاش ووشک بوونه‌وه
ئه‌یخه‌نه‌چاروکه‌و بوشاری ده‌هینن به‌دوکان دار ئه‌یفروشن
شیایو باسه‌سه‌علم بو هه‌لامه‌نت و بوگه‌لی نه‌خوشی تر به
کاری ئه‌هینن .

هه‌روه‌ها له‌م ناوچه‌یه‌دا جگه‌ له‌ کشتوکالی خه‌له‌و نوک و
نيسک و ماشيش دانیشتون کشتوکالی گالی شیان ئه‌کرد که
له‌بواریکه‌ی میژوی دا ئیتر له‌به‌رکه‌م گوزه‌رانی وه‌ده‌ست کورتی
کۆمه‌لانی خه‌لکی به‌هاری و تیکه‌ل کردنی ئارده‌که‌ی له‌گه‌ل
ئاردی گه‌نمو جو‌دا نانی خه‌پله‌یان لی دروست ئه‌کردو له‌گه‌ل
خواردنی تردا ئه‌یان خوارد به‌تایبه‌تی له‌کاتی گرانی یه
گه‌وره‌کان و روژانی قات و قری به‌وینه‌ی ئاردی به‌روو ئه‌یان
کرد به‌نان وه‌یو خواردن که‌لک و سوودی زوریان لی
وه‌رته‌گرت . وه‌هه‌روه‌ها کۆمه‌لانی خه‌لکی که‌لکی زوریان له
داری به‌له‌کیش ئه‌کرد له‌پیش دا ره‌گه‌که‌یان هه‌له‌که‌ندو ئه‌یان
خسته‌سه‌رئاگرا تا ماوه‌یه‌که‌ ئه‌یان کولان تاوه‌کو دوو شای لی
ئه‌هات که‌ له‌ دوای دا به‌وینه‌ی ده‌رمان بو چاک کردنه‌وه‌ی ،
زامی و و لاخ به‌کاریان ئه‌هینا .

هه‌روه‌ها گه‌زو له‌یه‌کیک له‌به‌ره‌مه‌ به‌نرخه‌گرنگه‌کانی
ناوچه‌ی پینجوين پر دارستانی دار به‌روو باخ و باخاتی هه‌میشه
سه‌وزی پر میوه‌دانه‌نری گه‌ زو به‌ره‌میکی کۆنی مروقه‌ له
به‌لگه‌نامه‌ میژوییه‌کانی سومه‌ری و ته‌که‌دی له‌ته‌ورات وله
قورشانی پیروزدا ناوی هاتووه‌ له‌سه‌ر چۆنیه‌تی په‌یدا بوونی له
ئاسمانه‌وه‌ ده‌باری یان به‌ری رووه‌که‌ یابه‌ری ئاژه‌له‌ مشتومری
زوری له‌سه‌ره‌ به‌لام و اباو که‌ له‌ سه‌رچل و لقی دار به‌روو په‌یدا
ئه‌بی وه‌کاتی په‌یدا بوونی ئه‌که‌وینه‌ سه‌ره‌تای پایز له

کورد هه‌واریدا ده‌ئین کاتی گه‌لاویژ ئه‌که‌وه‌ی وزو و په‌له‌ ئه‌دا
وه‌پایزه‌که‌ی ته‌رته‌ بی له‌یه‌کدانی هه‌و روو تریشقه‌ دا گه‌زو ته‌باری
وه‌ دینه‌به‌پوراسته‌ ئه‌وه‌ی زو رووتن و دریزه‌دان له‌م بایه‌ئه‌وه‌ له
ناوه‌روکی باسه‌که‌مان دوور ئه‌خاته‌وه‌ ئه‌وه‌ی پیوسته‌ لی‌ره‌دا
بوتری دانیشتون پینجوين له‌ روژگاریکی دیرینه‌وه‌ توانیوانه
به‌بیری تیژیان په‌ی به‌دۆزینه‌وه‌ یه‌که‌لک هینانی ئه‌م به‌خشنه
سروشته‌ به‌رن که‌ له‌ ئه‌نجامدا ئه‌م کاره‌ له‌ کاروانی
پیشکوه‌تی کۆمه‌لگه‌ی کوردی دا به‌گرنگ و مه‌زن
به‌دیاره‌یه‌کی پیش که‌وتن وه‌ شارستانی ئه‌ژمیری به‌م چه‌شنه
گه‌زو له‌به‌ره‌میکی سروشتی به‌که‌لکی سوود به‌خش مروقه‌وه
به‌په‌ی پیوستی روژگار چووه‌ خانیه‌ که‌لوپه‌ل و ناو بازار ی
کپین و فروشته‌وه‌ ئیمه‌ له‌سه‌رگوزشته‌ی په‌یدا بوون و که‌لک
وه‌رگرتن له‌م به‌خشنه‌ سروشته‌ ئه‌وه‌نده‌ نازانین به‌لام ئه‌وه‌ی
له‌بیره‌وه‌ری ئیمه‌دا نه‌خشی به‌ستووه‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ خه‌لکی ئه‌م
ناوچه‌یه‌ له‌ پایزدا گه‌لای تالی دار به‌رووی خاوه‌ن هه‌مه‌چه‌شنه
به‌ریان ئه‌ته‌کان و له‌ژیرداره‌که‌دا جاجمیان یا راخه‌ریان دا
ئه‌خست دوای ئه‌وه‌ی که‌ گه‌زووه‌که‌یان له‌گه‌ل گه‌لاکاندا
دائه‌کو تاو کۆیان ئه‌کرده‌وه‌ یان ئه‌یان خسته‌مه‌شکه‌وه‌ یاله
ته‌لسیک یا چاروکه‌دا له‌ بازاردا ئه‌یان فروشت . کۆمه‌لانی
خه‌لکی ئه‌یان کپی ئیتر بو خواردن بی یان بو ده‌رمانی سوژیژه
یا بۆنه‌خوشی تر به‌کاریان ئه‌هینا . شیایو ووتنه‌ گه‌زو له
دیهاته‌کان وه‌ له‌ زوورشاردا له‌ زور مالی به‌تایبه‌تی له‌ مالانی
ده‌ست روویاندا هه‌بوو . وه‌له‌ دواییدا هه‌لوچییه‌کان ی
سلیمانی حاجی فتاحی هه‌لوچی ، حاجی حه‌ملان هه‌د
حاجی قادر ، حاجی سه‌عید . . هه‌د . له‌ گه‌زو هه‌لوای
گه‌زو ی به‌ ناویانگیان دروست ئه‌کرد وه‌ ئه‌یان فروشت که
خه‌لکی به‌ سنووقی بچووک به‌ دیاری بو خوشه‌ویست و دوستو
ئاشنایان یا بو فروشتن بو به‌غدا وه‌ شماره‌کانی تری عیراقیان
ئه‌برد .

راستت گه‌ره‌که‌ سروشت تیکرا ووزه‌و توانای بی سنووری

وهستایی وکاره‌مایی بی‌هوتایی له پیناوی پره‌نگینی و جوان کردن و پرازاندنه‌وهی ئەم ناوچه‌یه‌دا به دروستی خستۆته کار بۆیه بی‌په‌روا ئەتوانین بڵین که وینه‌ی جوان و قه‌شه‌نگی کوردستانی گه‌وره له‌م پارچه به‌ه‌شته‌دا به‌زه‌قی ئەبینن . له به‌ه‌اردا سه‌رتا‌پا‌گیری ئەم ناوچه‌یه به تارای سه‌وزوشین و زه‌رد دانه‌پۆشری له‌ناو ئەم باخ و باخات و میزگو میزگوزار و چیمه‌ن و لاله‌زاردا مرو‌ف گۆلی هه‌مه چه‌شنه‌ی دڵ‌رفینی حه‌یران بووی ئەبینی وه‌دیته پیش چاوی که مه‌گه‌ر هه‌رگۆل په‌رستی بتوانی گۆل بژیریان کات سه‌ر له‌ناوه‌کانیان ده‌ربکات ، ناویان بزانی به‌بۆنیاندا بیاناسیته‌وه .

له‌ناو ئەم گۆل‌لانه‌دا گۆلیکی بال‌ا به‌رزی زۆر بچوک هه‌یه که هه‌میشه سووتاو کوشته‌ی قاقای پیکه‌نین ، بزهی خه‌نده‌یه‌کی مرو‌فه بۆیه ئەگه‌ر یه‌کیک به‌لای‌دا تی‌په‌ر کات وه‌ته‌ن‌ها زه‌رده خه‌نه‌یه‌ک به‌لیویدا بیت ئەم گۆله به‌سه‌ر ته‌وقی سه‌ردا به‌سه‌رتق و پۆپیا به‌رته‌بیته خواره‌وه‌وه‌وه‌که‌وتنه باوه‌شی زه‌وی‌یه‌وه‌وه‌ه‌بیته خوراک‌ی مارو میرو که به‌م گۆله ده‌لین گۆله خه‌نده‌ران .

گۆلیکی په‌نگ زه‌ردو زینیش هه‌یه مرو‌ف که به‌لای‌دا ته‌روا خۆی بی‌ناگیری هه‌ر ته‌بی گۆلیکی لی بکاته‌وه تیر ئەم گۆله ئەوه‌نده ناسکه‌و بۆن خو‌شه ئەمه‌نده رو‌خۆش و به‌سه‌زمانه . که هه‌نگیش بۆی جگه‌ر سووتاو به‌په‌نگی که هه‌راسی بی‌سه‌ندووه بۆیه ناویان ناوه «گۆله هه‌نگه» . دياره زۆر به‌ی هه‌نگوینی هه‌نگه بریتی به‌له‌شیله‌وه‌ه‌لاله‌ی ئەم گۆله هه‌ر له به‌ر ئەم هۆیه شه که دووبه‌ره‌ی هه‌نگوینی پینجۆین ناویانگی ده‌رکردووه وه‌خه‌لکی زۆری ته‌کپن وه به‌دیاری بو‌دۆست و خو‌شه‌ویسته‌کانیان ته‌به‌ن خو‌ته‌وه له‌گۆله زه‌رده‌ی قه‌د پاله شاخه‌کانی پینجۆین هه‌ر مه‌په‌سه ئەم گۆله ته‌رخه‌وانیه بی که مرو‌فی ناوچه‌که به‌په‌ی پیوستی روژگار توانیویانه بو‌که‌لک و سوودی خویان به‌کاری به‌ینن بۆیه خه‌لکی له‌به‌ه‌اردا ده‌ست ئەکه‌ن به‌هه‌ل‌په‌چروکاندن و کو‌کردنه‌وه‌ی پاشان له‌سه‌ر ناگر

ئه‌یکۆلتین به‌په‌نگی تائه‌یی به‌شیله‌وله‌ دوایی دا ته‌یکه‌ن به‌حه‌لوا بی‌ی ده‌لین هه‌ل‌وای گۆله‌زه‌ردکه جاران به‌لکو ته‌مرو‌ش له زۆرمال‌دا خوانی بی‌خوری یان بی‌ته‌پازانه‌وه‌وه‌له‌گه‌ل خوار‌دنی نایابدا ته‌خورا .

له‌دوایی دا ئەم ناوچه‌یه ئەوه‌نده د‌ل‌گیر و قه‌شه‌نگ و به‌فه‌رو به‌خشنده‌داره هه‌رچه‌نده شاعیران به‌بالایا هه‌ل‌ده‌ن وه‌نوسه‌ران له‌باره‌یه‌وه‌ه‌بنوسن هیشتا گه‌زیان کورت ته‌هینی وه‌له‌ده‌وه‌ی خۆیاندا ته‌سو‌په‌ته‌وه‌ه‌ئامانج ناپه‌کن .

ناوچه‌ی پینجۆین له‌ناو چوارچێوه‌ی کۆمه‌له‌ شاخیکی سه‌خت و د‌زواردا هه‌ل‌که‌وت‌وه‌ه‌کاتی مرو‌ف له‌ده‌شتایی شاره‌زوروه به‌ره‌و پینجۆین هه‌له‌کشی هه‌روازی سه‌ختی پینچاو پینچی مله‌که‌وه‌ی په‌ته‌ری دیاره هه‌ر له‌به‌سه‌ختی مه‌ل‌به‌نده‌که‌ش بو‌وه‌که ئاشور ناصرپالی قه‌رالی ئاشوری به‌زه‌حمه‌ت توانی بیگاتی وه‌بیگری هه‌ر له‌به‌ر ئەم هۆیه‌ش بو‌وه دووباره‌ شینخی گه‌وره شینخ محمودی نه‌مر له‌راپه‌رینه پیروژه‌کانیدا بۆیه‌رگری کردن یان له‌کاتی ته‌نگاته‌وه‌پاشه‌کشیدا گوندی ووله‌ژیر یا پیران سه‌ر به‌ پینجۆینی بو‌خواراستن هه‌له‌ته‌بژارد .

ئیه‌ستاش پینچی بی‌مه‌حکمه‌مه‌ی به‌رمه‌که‌وه‌ی سالانی په‌نجا به‌ل‌گه‌ی به‌دیاروزه‌قه بو‌سه‌ختی ناوچه‌که .

ئه‌وه‌ی شیاری باسه‌ لووتکه‌ی مله‌که‌وه‌ ئەوه‌نده به‌رزه که ریبوار ته‌توانی لیه‌وه به‌ئاسانی شاهنشاهی شاخان پیره‌مه‌گرون ببینی ، له‌ده‌وری دواپراوی پاشایه‌تی له‌ساله‌کانی سی‌دا له‌گۆشه‌ی به‌رزه‌وه‌ندی له‌شکریه‌وه‌میری ده‌ستی به‌راکیشانی رینگای ئوتومبیلی نیوان سلیمانی و پینجۆین کرد به‌ل‌گه‌ی میژویمان ده‌رباره‌ی کردنه‌وه‌ی رینگای سلیمانی و پینجۆین له‌وچه‌ند سالانه‌دا چه‌ند شیعریکی شاعیری کورد شینخ سلام به‌ناویشانی «له‌ده‌شتی شاره‌زور» که‌وا له‌خواره‌وه‌ه‌ینوسین .

شیاری باسه‌ که شاعیر له‌به‌ر هاویه‌شی کردنی له‌راپه‌رینی

جولانه‌وهی نیشتمانی کوریدا به سهرکردایه‌تی شیخ محه
نمر له سالی 1931 له دوایی دا بهه‌زار حال له سالی 1932
نه‌کسری به‌مراقبی (چاودنیر) رینگای ئەم پینجۆینه وه‌لمه
جاده‌کردنه‌وه‌دا هاوبه‌شی ئەکا.

وه‌ئهمه چهنه‌دیریکه له نمونه‌ی هونراوه‌که‌ی
رووت و قووت و چلکن و پیس و کزو بی‌پاره بووم
دایما مه‌حکومی قه‌هر و میحنت و ئاواره بووم
جل شرو مل خوار و سهر کز هاوده‌مم دورده‌ئه‌لمه
عاجزو زار و زه‌لیل و مات و هم دل پاره بووم
تا له ئەشغالا به‌سه‌د منه‌ت به‌روژی شه‌ش قران
نیشی جاده‌م بی‌ی سپی‌را مولته‌جی و بی‌چاره بووم
ده‌ی له (سه‌ید سایه‌ق) له‌به‌ر خو‌ری ته‌موزی (شاره‌زور)

روژ وه‌کو خو‌لی بیابان به‌شه‌و په‌تیاره بووم

له سانه‌کانی چل و په‌نجاشدا رینگه‌ی هاتووچۆی نیوان
سلیمانی پینجۆین به‌ئوتومبیل ته‌وه‌نده له‌بره‌وه‌په‌سه‌ندندا
نه‌بوو له بیرم دی له‌په‌نجان دا ته‌نها پاسه‌ شه‌که‌ی وه‌ستا
شه‌رمی ئه‌رمه‌نی که له‌به‌یانیه‌وه‌ ئەکه‌وته‌ ری وه‌بو‌ئیاوه
ئه‌گه‌یشته پینجۆین له‌م رینگه‌یه‌دا کاری ئەکرد.

له سالی 1946 - 1947 ئەم شاره‌ خنجیلانه چهنه‌ جاری
که‌وته به‌ر هیرشی کاول کردنی بوومه له‌رزه به‌تایه‌تی له سالی
1947 ئەم کاره‌ساته به‌ره‌نگی ده‌ستی خو‌ی وه‌شاند که‌وتنه‌و
په‌وخساری جوان قه‌شه‌نگی شاری په‌کجاری ژاکان
خاتوبه‌ره‌ی زور رووخان دانیشتمانی شاریش ناچار بوون که
شار به‌جی به‌یلن وه‌بلاوینه‌وه له‌ دیهات و شاره‌کانی تر دا ئەم
رووداوه جه‌رگه‌ به‌ دل ده‌روونی شاعیری کورد مه‌لا عبدالله
مفتی هه‌ژاند بو‌یه به‌م چهنه‌دیره‌ی خواره‌وه که به‌شیکه له
هونراوه‌یه‌کی دورودریژ سۆزی ده‌روونی پر ناسۆری به‌رامبه‌ر
شاره‌خۆشه‌و یسته‌که‌ی ده‌رته‌به‌ری به‌تایه‌تی شاعیری
ناویراویش په‌کیک بووه له‌و کومه‌له‌ خه‌لکه‌ی که ناچار بوو بو
پینجۆین به‌جی به‌یلنی وه‌له سلیمانی دانیشی. وه‌ئه‌لیت.

پینجۆین به‌بی تو‌نزیکه مه‌رگیم
لوبنان شکین بووی داخت به جه‌رگیم
تازه بوکی بووی به‌سه‌ر چیاوه
ئه‌هاتنه سه‌یرت له‌م لاو له‌و لاوه
پارچه ئه‌رزنی بووی له پارچه‌ی به‌هه‌شت
زه‌ردو سو‌رو شین که‌ژو کێو ده‌شت
سه‌یرانگای پۆلی گه‌نجی عیراق بووی
له‌م سه‌رحه‌ده‌دا بو‌ن خو‌ش و تاق بووی
پینجۆین به‌بی تو‌نزیکه مه‌رگیم
لوبنان شکین بووی داخت به جه‌رگیم

له دوایدا ئەم چهنه‌دیره‌ هه‌ر به‌رکۆلیکه له‌سه‌رباس و
خواستی چروپرو سه‌رگوزشته‌ی تو‌مار درژی شاری پینجۆین
وه‌به‌س ئیتر شو‌ور بوونه‌وه به‌ ناخی میژوی شاردا دوان له‌سه‌ر
باخ و باخاتی وه‌خشنده سه‌روشتی په‌کانی لیکۆلینه‌وه له‌سه‌ر
کانه ئاسنه‌کانی و چاله به‌فرینه‌کانی مزگه‌وت و دیوه‌خانی
چایخانه‌کان و ساغ کردنه‌وه‌ی شو‌ینه‌واره میژو و په‌کانی
وه‌په‌یه‌ننده‌کانی شار به‌ شاره‌کانی تروه‌ه یا به‌واته‌یه‌کی تر
لیکۆلینه‌وه به‌ دروستی و بوخته‌یی و تو‌مارکردنی میژوی ژیا‌نی
کۆمه‌لایه‌تی و ئابووری و روشنبیری شاری پینجۆین به‌ تیکرا
ئه‌که‌وتنه سه‌ر ئه‌ستۆی جولانه‌وه‌ی روشنبیری کورد که زیاتر
په‌یوسته ئەم ئه‌رکه په‌روژه‌ش روشنبیرانی شاری پینجۆین بیگرنه
ئه‌ستۆ ئیتر کورد واتاتی په‌نج په‌یژه‌ی سه‌رکه‌وتنه وه‌تا نه‌ده‌ی
ره‌نج ناگه‌یت به‌گه‌نج.

ده‌ده هیجری شاعیر به

بالای ناوچه‌ی په‌نجۆین دا هه‌لته‌ دا.

ده‌رباره‌ی (په‌نجۆین) هه‌ستیاری هه‌ره به‌رزی «کاکه‌یی»

«دهده هیجری» که به کیکه له کوردانی عیلی کاکهیی وه له گه ره کی «چای» وانا «خری خاصه» ری شاری که رکوک نیشته جی بوه وه خوی و «خدر لوطفی» ی کاکهیی له شاری که رکوک داروژنامهی «نهجمه ی که رکوک» یان به تورکی - کوردی عه ره بی ده رته کرد وه به هلبهستی فارسی یش رازاندویانه ته وه له سالی 1935 سپاره بیته کی بچوکی له هلبژاردی هلبهسته کانی خوی له به غدا له چاپخانهی سریانی به ناوی (توحفه ی سلیمانی) له چاپ داوه له م سپاره به دا چند پارچه هلبهستی هه یه که بریتی یه له هلدان به بالای شاری سلیمانی وه پساوانی مه زنی و ناوی هه ندی سهیرانگاو شوینه واره به ناویانگه کاتی ته نانهت باسی ته و جیگایانهش ته کا که دلیرانی کورد شهریان تیا کرده وه «پهنجوین» (مه ریوان)، «تاریه» «پیران» .

«خوش قهلا» . . که ئیمه ته نها ته و پارچه هلبهسته تان ته خهینه به رچاو که ده لی: «پهنج وین» سی ژماره ی لی که وتوه ده بویه ناوه که به (ههشت وین) بویه که وا له خواره وه پارچه هلبهسته فارسی و کوردی یه که نه نویسن .

قصیده ی مناظری سلیمانی صفحه ی توحفه ی سلیمانی

چو «تار» زولف «یار» آن «تاریار» نو عروس آسا
به جای «شانه» «پنجوین» په نجه زده پا در «حنا» دیدم
چه کوه «تاریار» از «تار» «یار» آواز میآید
به سوی ابن جوانمردان «منادی» زدندا دیدم
به جولان شد «دوانزه شهسوران مریوانی»
به قصد دشمنان را نره شیران غرا دیدم
ز «پنجوین» س 3 رقم باسهوگشت اصلش «ابهشتون» است
چه (کوثر) حوضه ها یاروضه ها خوش سنبزه ها دیدم
محل «کوه پیران» «کوی پیران» «قلعه پیران»
که در دل نوجوان این «کول» و دیه و خوش قهلا دیدم و
دهقی ئم هلبهسته که زاناو میژ و ونوسی کورد محمد جمیل
روژ به یانی کردویه تی به کوردی له خواره وه نه نویسن .

وه کو تال تالی (تاری) ی زولفی یاره ته و «تاریار» ه
چه شنی نه و بووک

اله باتی «شانه» پهنجوین په نجه ی داوه له سه ر پای
پای خه ناوی بووک

چ کیوی! «تاریار» له تاری یاره وه ناوازی هه لده سی،
هه لده سی

به ره ولای جه وانمه ردان جارچی له جارا دیته به رچاوم
له گزدش «دوانزه شاسوارانی مه ریوان» دیته وه مه میدان
به ره و دوژمن ته چن وه شیری نهر به نهر نهر

له «پهنجوین» س 3 ژماره هه له بوراستی «به هشت وینه»
هه واری «کوهی پیران» «کوی پیران» «قهلا ی پیران»

له دل دا نه و جه وانن ئم چیاو دی ی پیران و خوش
(قهلا ی جوان .

تی بینی . . ته و ناوانه ی که خراونه ته ناوکه وانه وه
بریتی یه له ناوی ته و گوندو دی وقه لاوشوینانه ن که
دلاره رانی کورد له سه رده می بابان وه شیخی گوره شیخ
محمودی نه مر دا به رامه ر دوژمن تیا یا جه نگانو ناوچه ی
پهنجوین به دریزایی میژ ووی نه وه ستاوی که له پیاو زاناو
داناو شاعیر و ئاین په روه ری لی هاتووی گرتوته ئامیز،
هه همیشه به ئاو وه وای سازگاری په روه ری کردون به
شیری دلسوزی بو نیشتمان مه لا شووی هه له نیان وه وه بو
خزمهت کردنی کومه لانی خه لک چاکه و میر خاصی دل و
مشکی کردونه ته وه له پیش هه له هاتی ته ستیره ی
جریوه داری ماموستا قانع وه مه لا عبدالله مفتی وه شاعیر و
زانایانی تر دا مه لا عبدالره حمان کوری مه لا محمد شیخ
ومارین که به ناو مه لا عبدالره حمانی پهنجوینی ناویانگی
ده رچوه به وینه ی مانگی چواره له ئاسمانی زانایان و ئاین
په روه رانی ناوچه ی پهنجوین دا نه دره و شایه وه . مه لا
عبدالره حمان له پهنجوین له سالی 1250 کوچی هاتوته
دنیاوه له پاش ته وه ی لای باوکی ده رسی سه ره تایی ته و او

کرد كه وته گهشت وهرى به ناو مه لبه نده ثابته كانى
 كوردستان دا هاته سلیمانی چوه سنه وهه ورامان
 وهه واندوز له دوایی دا به زانایی وگه وهی بو په نجوین
 گه رایه وه، له پیش دا لای ملا ئەحمدی چاومار دوایی لای
 مه لا محمد فه خری زانایان، لای مه لا ئەحمدی
 نوده شی، لای مه لا عمری خیالانی، لای مه لا حسنی
 چوری خویندیوه تی له دوایی دا ئیجازه ی زانایی له مه لا
 عمر قزنجی وهرگرتوه .

له وقتایانه ی که له بهره سستی دا خویندیوانه وه بون به
 مه لا وزانا بریتی ین له مه لا حسینی پیسکه نی، مه لا رشید
 بگه بابان مه لا سه عید ئاغجه لهری، مه لا سه عید سهلی
 مفتی کفری، مه لا عزیز روح زاده، مه لا عزیز
 بناوه سووته . . هتد مه لا عبدالرهمان پاش ئه وهی بوه
 به زانا له ناوچه ی خوی دا په نجوین ئه رکى خویندن و
 پی گه یاندنی روله کانى ولاتی گرتوته ئه ستووتا له سالی
 1319 کوچی دا دوایی کرد. به راستمان زانی هر
 سه رگوزه شته ی زانایه کی وا گه وره به نیه وه بو نمونه . . .
 کورد واتانی مشتی نمونه ی خهرواریکه .

روشنیرانی سلیمانی بولی قهوماوانی
 شاری پینجوین ههستی دلسوزی و

هاوسوزی دهر ئه برنا

کاره ساته جهرگه بره که ی شاری پینجوین بومه لهرزه که ی سالی
 1946 له ناخه وه دل ودهروونی دانیشتوانی شاری هه لمه تو
 قوربانی هه ژان ههستی کوردایه تی وگیانی پشت گیری
 وه یارمه تی دانی له ناو نیشتمان په وهران دا بهر زکرده وه بویه
 روشنبیران و قوتابیانى خوین گهرم به وپهری دلسوزیه وه
 به دهنگه هاوارونالهی لی قهوماوانی پینجونه وه هاتن وه بو
 یارمه تی دانیان ته مسیلیکیان به ناوی (له رى نیشتمان) دا له
 قوتابخانه ی گوژه له ناوچه رگه ی شاردا سازدا که له ئه انجام دا
 که نزیکه ی ههفته یه ک دهوامی کرد که وه کوروشنبیری به ریز
 حیلمی علی شریف ده لیت نزیکه ی دوو ههزار دنیاریان

کوکرده وه که بهم ریکه یه توانیان ئه رکى نیشتمانی وهه سستی
 برایه تی سوزی دلسوزیان بهرامه رلی قهوماوان دهر بیرن .

کاره ساتی ناهه مواری بومه لهرزه که کلولی وداماوی
 دانیشتوانی پینجوین دل ودهروونی شاعیری کورد فایق
 (بهختیار زیوه رى) هه ژان وه کانیاوی نیشتمان په وهری و
 هونه رى شیعری ته قیانه وه بویه نه ی کرده نامه ردی ده سستی دایه
 خامه وه هر له چاپخانه که ی قهراغ شاری جاران خوار باغچه ی
 گشتی له چاپخانه که ی سعید طه کوئی هه وارگه ی دانیشتنی
 ئیوارانی لاوانی تازه کوره ئه م پارچه هونراوه یه ی دانا که هه موو
 روژی هونه رمه ندی لی هاتوره فیق چالاک پیش ده ست
 پی کردنی ته مسیله که به دهنگی زولالی بو هاندانی بینهران بو
 یارمه تی دانیان ئه پخوینده وه که بهم چه شنه بهختیار زیوه ر ئه رکى
 نیشتمانی بهرامه ر شاری کلول به جی هینا که له دوایی دا
 گزنگی و بایه خ داری به ته مسیله که وکوبسونه وه که داو
 وه لا په ریه کی تری خسته سه ر سه رگوزه شته ی میژ ووی شاری
 پینجوین ئه مه ش دهقی پارچه هونراوه که یه که له سلیمانی له
 1946/8/19 هونیه ته وه

به هه شتیکی گوم بوو .

گیانه کهم : هاوری ی ژیانم ! (نازه یین)

کوا له کوئی ؟ دل بوته کانى ئاگرین
 بیروه وه وا له شکری دهر دو خه جار
 جی ی به من لیژ کردوه ئه مر بو به قین
 بیروه وه وا کوشکی شادیم دهم به دهم
 ورده ورده رو ئه چی بو ژیر زه مین
 بیروه وه هه رچه ند ئه زانم دیده تی
 ئه م دلهم ناخاته وه سه ر پیکه نین
 وازه مان ئه مر بو به په نجیه نه گبه تی
 جهرگی کون کردم وه کو دیوی له عین
 ئه وه به هه شته ی کیژ و کوپرووی تی ئه کرد
 بو ئه وه ی هاوین به خوشی تایا بژین
 دل ده لی یادیکی رابوردووی بکه ن
 یادى (پینجوین) دل ئه خاته سه رفرین

دیته وه یادت چ خوش بوو دیمه نی
 بهرزو شیرین ههروه کوا خه لدی بهرین
 دیته وه یادت هه وای چوار باخه که ی
 چون ده وایه ک بو بو قه لبی حه زین
 دیته و یادت چ خوش بوو ناوه که ی
 ساردوو شیرین ههروه کوئه سکه نجه میل؟
 دیته وه یادت نزارو شیوه لی
 پر له مهل بوو پر گولآله و یاسه مین؟
 دیته وه یادت به شه و له و خاکه دا
 چون له گه ل شادی نه چوینه ناو که مین
 دیته وه یادت به روژ هه رکوی نه چوین
 چه پله ریزان بوو زه ماوه ند هه لپه رین
 چه نده خوش بوو له و که لانه ده نگی مهل
 رووی نه کرده شه زه وی و ئاسمانی شین
 ئای چی خوشمان رانه بوارد نه و موده ته ی
 شاری پینجوین مان نه کرده جی نشین
 هه ر په نا شاخی نه چووین ده نگی ژیان
 گوی ی دلی سه ره مست نه کردین به پیکه نین
 هه ر مرو فیکمان نه دی هه سستیکی پاک
 کورد په رستی زیاد نه کردین زور به تین
 هه ر سه ر ئاو یکی نه چوین نه شه ی ولات
 نه م دله ی ئیمه ی نه خسته راجه نین
 هه ر گولستانیکی روومان تی نه کرد
 که لکه له ی عه شقی نه خستینه فرین
 نازنه نین: ده سستی شکاوم داخه که م
 ئیسته «پینجوین» دل نه خاته سه رگرین
 نه و ته لارانه که هه ندی بهرزو خوش
 روو چوه بوته که لاهه نانه مین
 نه و چ مه نزاره ی هه وارگه ی ئیمه بوو
 وا په پو تیا یا نه خوینی پر به بین
 نه و سه روو شادی به ی له و جی به بوو
 ئیسته بوته باوکه روو هاوارو شین

نه و مرو فانه ی له وی بوون شادمان
 ناوه کی که وتوون بی بهخت و نگی
 به م به ره جه ژنانه مال ویران و هه ژار
 تا به دل ناچار هه موویان ده رپه رین
 بومه له رزه وا سه ره و ژیری کرده
 بگره قهت نابیته وه مه لبه ندی ژین
 با بچین تووخوا به رامبه ر چیگه که ی
 تیرو پر بگرین به جه رگی پر برین
 با بچین چونکه به هه شتی ئیمه بوو
 شیوه نیکی بو بگرین ماته مین
 با بچین بودل نه وای نه هله که ی
 روو که یته کوردی پر عه زم ویه قین
 به ک به به ک بنیات بنین دلسوزه کان
 نه م برینانه به ناموس و به دین
 وا فه له ک دوو چاری کردن قهت نه که ن
 زوو فه راموشیان بکه ن بیگانه نین
 نه م برایانه هه موده سستی قه ده ر
 ناو دلی توی کردن و جه رگی برین
 بینه وه بو کومه کو بار بووی نه وان
 ناو ته لارو ناو ده وارو زه نج بچین
 بو هه موویان یارمه تیکی وا بده بین
 جه رگیان ساریژ بکاوه ک پنسلین
 سا به قوربانی هه موتان بم به دل
 روژی بار بوویانه با روو سوور بین

سه رچاوه کان

میژوی شاری سلیمانی	نه مین زه کی به گ
گه شتی پینجوین	شاکر فتاح
گوفاری سومه ر	سالی 1952
یادی مفتی	سالی 1952
دیوانی شیخ سه لام	سالی 1952
دیوانی بی که س	سالی 1952